

INSTRUCȚIUNEA NR. ____/____

Emisă în aplicarea prevederilor art.221-222 din Legea nr.98/2016 și art.235-

243 din Legea nr.99/2016

privind modificările contractului de achiziție publică/contractului

sectorial/acordului-cadru

Având în vedere:

- prevederile art. 221, art. 222, art. 236 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile art. 235 – 243, art. 253 din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile art. 9 alin. (3) lit. f), art. 164 , art 165, art. 165¹ din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile art. 9 alin. (4) lit. f), art. 158 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 394/2016, cu modificările și completările ulterioare;
- art. VIII din OUG nr. 107/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice;
- interpretarea dată de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-454/06, având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulate în temeiul articolului 234 CE de Bundesvergabeamt (Austria), prin Decizia din 10 noiembrie 2006, primită de Curte la 13 noiembrie 2006, presstext Nachrichtenagentur GmbH împotriva Republik Österreich (Bund), APAOTS OriginaltextService GmbH, APA Austria Presse Agentur registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung,
- sesizările primite de la numeroase autorități/entități contractante și operatori economici privind incidența în practică a unor interpretări diferite asupra unor prevederi ale legislației speciale în materia achizițiilor publice,

- necesitatea clarificării înțelesului prevederilor legale redată în continuare, inclusiv în ceea ce privește efectele OUG nr. 114/2018, cu scopul asigurării unui cadru transparent, previzibil și unitar atât pentru participarea operatorilor economici interesați la proceduri de atribuire a contractelor de achiziție publică/sectoriale, cât și pentru asigurarea aplicării de către autoritățile/entitățile contractante pe parcursul executării contractelor a unui tratament unitar pentru aceleași situații de fapt, precum și pentru evitarea unor interpretări care contravin principiilor din materia achizițiilor publice/sectoriale,
- în temeiul art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2015 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, aprobată prin Legea nr. 244/2015, cu modificările și completările ulterioare,

Președintele Agenției Naționale pentru Achiziții Publice emite următoarea instrucțiune:

CAPITOLUL I-Dispoziții generale

ART. 1

- (1) Autoritatea/entitatea contractantă și operatorul/operatorii economic/economici, stabilesc prin semnarea contractului de achiziție publică/sectorial/acordului-cadru, denumite în continuare contractul, ca urmare a acordului de voință exprimat, drepturile și obligațiile pe care și le asumă.
- (2) În situația în care, pe parcursul derulării unui contract, apare necesitatea unei modificări a acestuia, autoritatea/entitatea contractantă va stabili, înainte de aprobarea și formalizarea efectuării fiecărei modificări, dacă aceasta reprezintă o modificare permisă a contractului fără a fi necesară organizarea unei noi proceduri sau o modificare substanțială care conduce la organizarea unei noi proceduri de atribuire.
- (3) Modificarea/modificările permise ale contractului fără organizarea unei noi proceduri de atribuire pot fi realizate cu condiția ca valoare/valoarea cumulată a acestora să nu conducă la eludarea aplicării acelor prevederi ale legii care instituie obligații ale autorității/entității contractante în raport cu anumite praguri valorice, fără a fi luată în calcul ajustării prețului contractului prin actualizare.
- (4) În aplicarea prevederilor alin. (2), pentru fiecare modificare a clauzelor contractului, se efectuează, de regulă prin grija responsabilului de contract, o analiză cu privire la necesitatea și justificarea modificării, care se formalizează într-un document

justificativ la nivelul căreia se demonstrează încadrarea în circumstanțele specifice prevăzute de art. 221-222 din Legea nr. 98/2016 și respectiv ale art. 235-243 din Legea nr. 99/2016, și care se supune aprobării de către reprezentatul legal al autorității/entității contractante.

(5) Posibilitățile de modificare a contractului/acordului-cadru detaliate prin această instrucțiune sunt structurate în corelație cu prevederile legale așa cum rezultă din tabelul de mai jos:

A. MODIFICARI PERMISE ale contractului fara a fi necesara organizarea unei noi proceduri de atribuire			
	<u>Legea nr. 98/2016</u> cu modificările și completările ulterioare	<u>Legea nr. 99/2016</u> cu modificările și completările ulterioare	Referință instrucțiune
I. Modificare a contractului rezultată ca urmare a aplicării directe a clauzelor de revizuire prevăzute în mod expres la nivelul contractului			
I.1. Aplicare directă a clauzelor prevăzute la nivelul contractului – caz general	Art. 221 alin. (1) lit. a) și alin. (2)	Art. 236	Art. 2
I.2. Aplicare directă a clauzelor prevăzute la nivelul contractului sau aplicarea directă a prevederilor legale – înlocuirea contractantului	Art. 221 alin. (1) lit. d), alin.(7)	Art. 240 alin. (1)	Art. 2 alin. (6)
II. Modificare a contractului ce conduce la achiziția de lucrări, servicii și/sau produse suplimentare și pentru realizarea căreia este imposibilă schimbarea contractantului din motive economice sau tehnice			

Modificare ce nu permite schimbarea contractantului din motive economice sau tehnice	Art. 221 alin. (1) lit. b), alin. (3), (4), (5), (6) și (10)	Art. 237 și 239	Art. Art. Art. Art.
III. Modificare a contractului ce conduce la achiziția de lucrări, servicii și/sau produse suplimentare de la contractantul initial, cauzată de "circumstanțe imprevizibile"			
Modificări în circumstanțe imprevizibile pentru o autoritate/ entitate contractantă diligentă	Art. 221 alin. (1) lit. c), alin. (4), (5), (6) și (10)	Art. 238, art. 239 și art. 242 alin. (1)	Art. Art. Art. Art.
IV. Modificare a contractului care conduce la o suplimentare/modificare financiară valoric scăzută			
Modificare cu valoare redusă	Art. 221 alin. (1) lit. f) și alin. (10)	Art. 241 și art. 242 alin. (1)	Art.
V. Modificare nesubstanțială			
Modificare nesubstanțială cu sau fără impact financiar	Art. 221 alin. (1) lit. e), alin.(7)	Art. 240 alin. (2)și (3)	Art.
B. MODIFICARI SUBSTANTIALE ale contractului care fac necesară organizarea unei noi proceduri de atribuire			
	<u>Legea nr. 98/2016 cu modificările și completările ulterioare</u>	<u>Legea nr. 99/2016 cu modificările și completările ulterioare</u>	Referință instrucțiune
Modificări substanțiale	Art. 221 alin. (7) și art. 222	Art. 240 alin. (3) și art. 243	Art.

(6) În sensul prezentei instrucțiuni, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) Ajustarea pretului contractului prin actualizare - creșterea/diminuarea indicilor de preț pentru elemente constitutive ale ofertei, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului;
- b) Preț revizuit al contractului – prețul final al contractului ce conține toate modificările financiare indiferent dacă sunt cauzate de ajustarea prețului sau de suplimentarea contractului ca urmare a suplimentării de produse/servicii/lucrări. Suplimentarea de produse/servicii/lucrări include atât suplimentări de cantități aferente unor produse/servicii/lucrări cuprinse ca și tipologii în contract, cât și introducerea de noi repere/categorii de produse/servicii/lucrări;
- c) Rezerve de implementare – rezervă/suma de bani la dispoziția autorității/entității contractante care nu este obligatoriu a fi cheltuită în totalitate, însă care va fi cheltuită strict pentru destinația pentru care a fost alocată de la început în documentația de atribuire, și doar dacă în procesul de execuție a contractului apar produse/servicii/lucrări ce se încadrează în această destinație;
- d) "Cheltuieli diverse și neprevăzute" - sume stabilite conform legislației incidente, respectiv 10% sau 20%, în funcție de situația în care se încadrează, respectiv realizare obiectiv/obiect nou de investiții sau execuție lucrări de intervenție la o construcție existentă, care se folosesc pentru realizarea modificărilor contractuale apărute în timpul execuției contractului;
- e) Caracterul general al contractului - obiectivele principale urmărite de autoritatea contractantă la realizarea achiziției inițiale, obiectul principal al contractului și drepturile și obligațiile principale ale contractului, inclusiv principalele cerințe de calitate și performanță;
- f) Momentul depunerii ofertei – data limită stabilită pentru depunerea ofertei, astfel cum a fost decalată, după caz.

CAPITOLUL II- MODIFICĂRI PERMISE ale contractului fără a fi necesară organizarea unei noi proceduri de atribuire

Secțiunea 1- Modificare a contractului rezultata ca urmare a aplicării directe a clauzelor de revizuire prevazute în mod expres la nivelul contractului

ART. 2

(1) În conformitate cu prevederile **art. 221 alin. (1) lit. a)** din Legea 98/2016, respectiv **art. 240 alin. (1)** din Legea nr. 99/2016, clauzele de revizuire a caror implementare/aplicare conduce la o modificare permisă a contractului, sunt acele clauze:

- care precizează obiectul, limitele și natura eventualelor modificări sau opțiuni de modificare, precum și condițiile în care se poate recurge la acestea și
- care nu pot stabili modificări sau opțiuni de modificari, care ar afecta caracterul general al contractului.

(2) Prin clauze de revizuire se înțelege posibilitatea expres prevăzută ca și clauză în contract, de modificare în anumite limite clar precizate, a cantităților, prețurilor și/sau a duratei de derulare a contractului și/ sau de înlocuire a contractantului inițial.

(3) În sensul alin. (1)-(2) clauzele de revizuire pot face referire, fără ca enumerarea să fie limitativă, la:

- a) ajustarea prețului contractului care presupune existența de la început în contract a modalității/formulei de calcul și a sursei de informații, care vor sta la baza calculării, într-o manieră obiectivă, a modului de actualizare a prețului pe parcursul implementării contractului;
- b) tratarea anumitor situații/cazuri/evenimente/circumstanțe anticipate de la început, cum ar fi dar fără a se limita la cazul diferențelor de măsurători ca urmare a nepotrivirilor dintre cantitățile estimate inițial și cele real executate, care presupun ca sumele datorate să fie calculate în funcție de cantitățile de lucrări real executate, pe baza prețurilor stabilite în ofertă, fără ca modificarea contractului să fie considerată modificare substanțială, în situația în care aceste diferențe sunt datorate doar nepotrivirilor dintre estimarea inițială și realitatea execuției și fără a fi afectat proiectul tehnic sau specificațiile tehnice de execuție;

- c) acordarea de penalități sau despăgubiri ca urmare a nerespectării de către o parte contractantă a obligațiilor sale contractuale (sau ca urmare a producerii unui eveniment aflat în responsabilitatea uneia din părți), care presupune ca vor fi aplicate/plătite fără a fi considerate modificări substanțiale, cu condiția ca metoda de calcul aferentă să fie explicit menționată în contractul inițial.
- (4) Condițiile de realizare a modificărilor conform art. 221 alin. (1) lit. a) din Legea 98/2016, respectiv art. 240 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, nu vor fi întrunite dacă:
- a) metoda de calcul al prețului final ce urmează a fi plătit nu a fost definită în mod obiectiv în contractul inițial; sau
 - b) posibilitatea modificării cantităților și/sau a prețului ce urmează a fi plătit nu a fost clar precizată în clauzele de revizuire, ci rezultă din alte evenimente ce apar în implementarea contractului, precum apariția necesității modificării soluției tehnice datorită unui proiect tehnic inițial defectuos; sau
 - c) modificarea nu rezulta exclusiv din aplicarea directă și nemijlocită a "clauzelor de revizuire" ale contractului inițial.
- (5) Orice modificare a cantităților/prețului, care nu rezultă din aplicarea directă și nemijlocită a clauzelor de revizuire va fi analizată ca modificare a contractului conform celor menționate la art. 1 alin. (4) din prezenta instrucțiune.
- (6) Înlocuirea contractantului inițial de un nou contractant este permisă, fără a fi considerată modificare substanțială, în următoarele situații prevăzute de **art. 221 alin. (1) lit. d)** din Legea nr. 98/2016, respectiv art. 240 alin. (1) din Legea nr. 99/2016:
- a) ca urmare a unei clauze de revizuire stabilită de autoritatea/entitatea contractantă în contractul inițial, cum ar fi prevederea contractuală conform căreia în cazul în care contractantul întâmpină dificultăți în implementare, terțul sustinator va fi inclus drept parte contractantă, conform celor asumate la nivelul angajamentului ferm anexa la contract, fără a reduce, extinde sau introduce/elimina obligațiile și responsabilitățile stipulate în contractul inițial și fără a afecta caracterul general al acestuia;
 - b) atunci când drepturile și obligațiile contractantului inițial rezultate din contractul de achiziție publică/sectorială sau acordul-cadru sunt preluate, ca urmare a unei succesiuni universale sau cu titlu universal în cadrul unui proces de reorganizare, inclusiv prin fuziune sau divizare, achiziție sau insolvență, de către un alt operator economic care îndeplinește criteriile de calificare și selecție stabilite inițial, cu condiția

ca această modificare să nu presupună alte modificări substanțiale ale contractului și să nu se realizeze cu scopul de a eluda aplicarea procedurilor de atribuire prevăzute de legislația în domeniul achizițiilor publice/sectoriale;

- c) atunci când autoritatea/entitatea contractantă își asumă obligațiile contractantului față de subcontractanții acestuia, respectiv aceștia față de autoritatea/contractanta aspect ce se constituie într-o clauză contractuală potrivit căreia la încetarea anticipată a contractului, contractantul cedează autorității/entității contractante contractele încheiate cu subcontractanții acestuia.

Modificările de la lit. b) și c) pot fi aplicate și fără a fi prevăzute expres în contract, având în vedere că sunt permise prin legislația primară.

ART. 3

- (1) Aplicarea directă a clauzelor de revizuire prevăzute expres în documentele achiziției inițiale se formalizează prin încheierea unui act adițional atunci când conduc la o mărire a prețului final/total al contractului, respectiv atunci când conduc la înlocuirea contractantului inițial cu un nou contractant în condițiile permise de lege.
- (2) Reglementările în domeniul achiziției publice/sectoriale nu impun vreun prag valoric limitativ cu privire la creșterea/micșorarea prețului contractului ca urmare a modificărilor contractuale ce se încadrează în prevederile art. 221 alin. (1) lit. a) din Legea nr.98/2016, respectiv în prevederile art. 236 din Legea nr.99/2016.
- (3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul diferențelor de măsurători ca urmare a nepotrivirilor dintre cantitățile estimate inițial și cele real executate, autoritatea/entitatea contractantă va urmări ca la finalul contractului valoarea netă a diferențelor rezultate din remăsurători să se încadreze în plafonul de "cheltuieli diverse și neprevăzute", stabilit conform legislației incidente, respectiv 10% sau 20%, în funcție de situația în care se încadrează, respectiv realizare obiectiv/obiect nou de investiții sau execuție lucrări de intervenție la o construcție existentă. Situația în care valoarea netă a diferențelor rezultate din remăsurători depășește plafonul de mai sus, trebuie analizată și tratată ca modificare a contractului conform celor menționate la art. 1 alin. (4) din prezenta instrucțiune, altă decât cea care reglementează aplicarea directă a clauzelor de revizuire.

- (4) Valoarea monetară asociată plafoanelor de la alin. (3) se va avea în vedere în contextul stabilirii valorii estimate ce stă la baza alegerii procedurii de atribuire a contractului inițial, atunci când se constată că aceasta este situată în apropierea pragurilor stabilite la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, fără a fi însă inclusă în valoarea estimată a contractului publicată în SEAP/JOUE sau în prețul contractului.

Secțiunea a 2-a - Modificare a contractului ce conduce la achiziția de lucrări, servicii și/sau produse suplimentare pentru realizarea careia este imposibilă schimbarea contractantului din motive economice sau tehnice, respectiv care este cauzată de „circumstanțe imprevizibile”

ART. 4

- (1) O modificare este determinată de *imposibilitatea schimbării contractantului inițial din motive economice sau tehnice*, așa cum rezultă din prevederile art. 221 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 98/2016, respectiv ale art. 237 din Legea nr. 99/2016, în condițiile în care devine necesară achiziționarea unor noi produse/servicii/lucrări de la contractantul inițial, acestea neregăsindu-se la nivelul caietului de sarcini, respectiv al propunerii tehnice depuse în cadrul procedurii de atribuire a contractului inițial, iar produsele/serviciile/lucrările adiționale sunt indispensabile atingerii obiectivelor și cerințelor de calitate și performanță aferente respectivului contract.
- (2) Condițiile cumulative pentru a fi permisă modificarea contractului conform prevederilor **art. 221 alin. (1) lit. b)** din Legea nr. 98/2016, respectiv ale **art. 237** din Legea nr. 99/2016, sunt:
- a) schimbarea contractantului este imposibilă din motive economice sau tehnice, precum cerințe privind interschimbabilitatea sau interoperabilitatea cu echipamentele, serviciile sau instalațiile existente achiziționate în cadrul procedurii de achiziții inițiale; și
 - b) schimbarea contractantului ar cauza autorității contractante o creștere semnificativă a costurilor;

- c) achiziționarea produselor/lucrărilor sau serviciilor adiționale se realizează strict în scopul finalizării contractului initial, fiind indispensabile atingerii obiectivelor și cerințelor de calitate și performanță aferente respectivului contract;
 - d) modificarea nu afectează caracterul general al contractului.
- (3) Motivele economice sau tehnice pentru care schimbarea contractantului este imposibila, pot fi de natura celor descrise mai jos:
- determinate de prestarea serviciilor de reparații suplimentare la ansambluri, subansambluri și piese care inițial nu au fost cuprinse în caietul de sarcini aferent achiziției de servicii de întreținere și reparații (echipamente, utilaje, instalații) și care au fost constatate pe fluxul tehnologic specific reviziei/reparației planificate iar procesul tehnologic nu poate fi finalizat fără aceste reparații suplimentare datorită interoperabilității dintre piese/subansamble, afectând totodată garanția pe care prestatorul este obligat să o asigure conform contract;
 - determinate de modificări ale soluțiilor de execuție a unor lucrări, semnificativ mai economice, într-un contract de lucrări pentru care proiectul tehnic de execuție a fost realizat de contractant;
 - determinate de imposibilitatea introducerii 2 contractanți pe același amplasament în condițiile în care trebuie realizat un rezultat integrat, acest fapt fiind de natură a crea dificultăți semnificative aferente operării acestuia, cum ar fi cele legate de acordarea garanției, managementul riscurilor și/sau o creștere semnificativă a costurilor de achiziție sau operaționalizare. Circumstanțele ce justifică invocarea unor "dificultăți semnificative" și/sau "o creștere semnificativă a costurilor" trebuie privite ca excepții de la regula generală, fiind de strictă interpretare.
- (4) Pentru contractele de achiziție publică, care se atribuie în baza Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, modificările realizate în baza art. 221 alin. (1) lit. b) din legea menționată, respectiv achiziționarea de produse/servicii/lucrări suplimentare, se poate face în limita a 50% din valoarea contractului inițial. În cazul în care, ca urmare a achiziționării de produse/servicii/lucrări suplimentare, se renunță la anumite produse/servicii/lucrări prevăzute în contractul inițial, acest lucru nu are niciun impact asupra modului de calcul al pragului de 50%, acesta din urmă raportându-se doar la valoarea celor suplimentare.

- (5) Autoritățile/entitățile contractante care modifică un contract în situațiile prevăzute la art. 221 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 98/2016, respectiv art. 237 din Legea nr. 99/2016, au obligația de a publica un anunț în acest sens în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, cu respectarea formularului standard stabilit de Comisia Europeană în temeiul dispozițiilor art. 51 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014.
- (6) Autoritățile/entitățile contractante au obligația de a notifica ANAP, cu 5 zile lucrătoare înainte de realizarea etapelor de modificare a contractului, transmițând totodată și argumentele care justifică încadrarea în prevederea legală invocată, precum și de a pune la dispoziția ANAP informațiile și documentele solicitate în scopul îndeplinirii funcției de control ex ante.

ART. 5

- (1) Modificarea generată de apariția unor *circumstanțe imprevizibile*, așa cum rezultă din prevederile **art. 221 alin. (1) lit. c)** din Legea nr. 98/2016, respectiv ale art. 238 din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, determină necesitatea achiziției unor cantități suplimentare de produse/servicii/lucrări fără de care nu este posibilă îndeplinirea obiectului contractului cu respectarea indicatorilor de performanță prevăzuți de caietul de sarcini. Încadrarea în această excepție presupune demonstrarea caracterului de imprevizibilitate al modificării, respectiv îndeplinirea următoarelor condiții cumulative:
- a) modificarea a devenit necesară în urma unor circumstanțe pe care o autoritate/entitate contractantă nu ar fi putut să le prevadă prin realizarea, în condițiile impuse de lege, reglementările și normativele în vigoare, a tuturor studiilor și analizelor care se impuneau în vederea identificării necesităților reale ale autorității/entității contractante, anterior momentului depunerii ofertei, astfel încât constatarea acestora ar fi fost posibilă, în mod obiectiv, doar după începerea derulării contractului respective;
 - b) modificarea nu afectează caracterul general al contractului;
 - c) creșterea prețului nu depășește 50% din valoarea contractului de achiziție publică/acordului-cadru inițial, în cazul contractelor ce se supun dispozițiilor Legii nr. 98/2016.

- (2) Lucrările/serviciile/produsele suplimentare/aditionale generate de circumstanțe imprevizibile pot fi lucrări/servicii/produse care devin necesare, prin producerea de evenimente sau circumstanțe care:
- a) nu existau înainte momentului depunerii ofertelor, stabilit prin anunțul de participare/simplificat;
 - b) nu au putut fi identificate și incluse în scopul contractului inițial, cu toate că dispozițiile aplicabile au fost respectate (înțelegând prin aceasta că neidentificarea sau neincluderea în scopul inițial nu este generată de lipsa de experiență sau lipsa de cunoștințe de specialitate), fiind aplicate toate normativele tehnice și cunoștințele legate de previziune cerute a fi aplicate în situația în cauză.
- (3) În sensul alin. (1) modificările aplicate contractului/acordului-cadru pot viza situații asimilate circumstanțelor imprevizibile cum ar fi și fără a se limita la:
- a) Evoluția degradării structurilor, dacă aceasta a fost cauzată de factori care nu au fost și care nu puteau fi anticipați din cauza caracterului lor extraordinar, neobișnuit pentru zona și condițiile în care s-au produs;
 - b) Inundațiile, alunecările de teren și căderile de versanți în condițiile în care acestea reprezintă fenomene neobișnuite pentru zona geografică respectivă;
 - c) Prelungirea duratei contractului de lucrări care să justifice suplimentarea cantității serviciilor de supervizare aferente, în condițiile în care respectivele prelungiri provin din cauze obiective, ce nu sunt sub controlul autorității/entității contractante, fapt ce presupune că apariția și/sau efectele acestora nu pot fi gestionate în totalitate printr-o planificare diligentă sau anvergura acestora depășește o perioadă rezonabilă de timp ce poate fi estimată pe baza experienței practice. Un exemplu în acest sens este cel referitor la situația încetinerii semnificative a ritmului de lucru al constructorului din cauza emiterii cu întârziere considerabilă a autorizațiilor/acordurilor/avizelor de către o terță parte, fapt ce a condus la încetinirea progresului fizic al lucrărilor, iar această situație nu a putut fi rezolvată prin clauzele contractului inițial de servicii ce au prevăzut mecanisme de gestionare corespunzătoare. Astfel, achiziționarea unor cantități suplimentare de servicii de supervizare se va limita la ce este strict necesar pentru a face față pe perioada în care constructorul diminuează volumul de muncă sau chiar le

suspendă, datorită neemiterii autorizațiilor/acordurilor/avizelor de către o terță parte;

- d) Modificările de STAS-uri sau de normative tehnice pot avea caracter imprevizibil dacă acestea au intrat în vigoare la data publicării/aprobării lor sau la o dată imediat ulterioară publicării/aprobării, astfel încât era imposibilă cunoașterea acestora la momentul demarării procedurii de atribuire a contractului inițial. O astfel de modificare nu poate fi invocată însă ca element imprevizibil în situația în care intrarea în vigoare a avut loc după o perioadă mai mare de timp de la momentul publicării/aprobării, iar data intrării în vigoare a putut fi cunoscută la momentul demarării procedurii de atribuire a contractului inițial;
- e) Degradarea elementelor de construcție ca urmare a unor accidente rutiere poate constitui element imprevizibil dacă accidentele respective au avut loc ulterior demarării procedurii de atribuire a contractului inițial sau în perioada imediat anterioară;
- f) Modificările în configurația terenului determinate de apariția unor construcții noi pot constitui circumstanțe imprevizibile în situația în care construcțiile au fost edificate ulterior demarării procedurii de atribuire a contractului inițial sau în perioada imediat anterioară, fără a exista indicii care să anticipeze o astfel de modificare la momentul întocmirii caietului de sarcini aferent respectivului contract;
- g) Modificările legislative în domeniul apărării împotriva incendiilor apărute pe parcursul executării unui contract de lucrări pot constitui circumstanțe imprevizibile în situația în care proiectul tehnic care a stat la baza achiziției lucrărilor a respectat normele în vigoare la data întocmirii și obținerii avizului inițial, altele decât cele în vigoare la această dată, iar revizuirea proiectului tehnic și a detaliului de execuție astfel încât acesta să respecte normele actuale privind securitatea la incendiu determină necesitatea execuției unor lucrări suplimentare (de exemplu, iluminatul de siguranță, montarea unor uși cu rezistență la foc, asigurarea sistemelor de detecție și semnalizare la incendiu, executarea instalațiilor de stingere a incendiilor etc.) care nu au fost cuprinse în contractul inițial.

- (4) Planificarea defectuoasă a serviciilor/lucrărilor și/sau erorile de proiectare, precum și pregătirea neadecvată a modului de atribuire a contractului de către autoritatea/entitatea contractantă nu intră în categoria circumstanțelor imprevizibile și, prin urmare, nu constituie o justificare în vederea aplicării prevederilor art. 221 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 98/2016, respectiv art. 238 din Legea nr. 99/2016.
- (5) Pentru contractele de achiziție publică, care se atribuie în baza Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, modificările realizate în baza art. 221 alin. (1) lit. c) din legea menționată, respectiv achiziționarea de produse/servicii/lucrări suplimentare, se poate face în limita a 50% din valoarea contractului inițial. În cazul în care, ca urmare a achiziționării de produse/servicii/lucrări suplimentare, se renunță la anumite produse/servicii/lucrări prevăzute în contractul inițial, acest lucru nu are niciun impact asupra modului de calcul al pragului de 50%, acesta din urmă raportându-se doar la valoarea celor suplimentare.
- (6) Autoritățile/entitățile contractante care modifică un contract în situațiile prevăzute la art. 221 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 98/2016, respectiv art. 238 din Legea nr. 99/2016, au obligația de a publica un anunț în acest sens în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, cu respectarea formularului standard stabilit de Comisia Europeană în temeiul dispozițiilor [art. 51](#) din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014.
- (7) Autoritățile/entitățile contractante au obligația de a notifica ANAP, cu 5 zile lucrătoare înainte de realizarea etapelor de modificare a contractului, transmițând totodată și argumentele care justifică încadrarea în prevederea legală invocată, precum și de a pune la dispoziția ANAP informațiile și documentele solicitate în scopul îndeplinirii funcției de control ex ante.

ART. 6

- (1) Modificările aplicate în condițiile prevăzute de art. 221 alin.(1) lit.b) si lit. c) din Legea nr.98/2016 și respectiv art. 237 si art. 238 din Legea nr. 99/2016, trebuie analizate ca modificări de sine stătătoare, independente de restul modificărilor permise ale contractului menționate la art. 1 alin. (4) din prezenta instrucțiune, care evaluează necesitatea de a aduce schimbări importante la soluția tehnică și/sau cantități

suplimentare de lucrări/servicii/produse pentru a putea finaliza contractul și atinge indicatorii minimali, respectiv indicatorii de calitate și performanță și/sau a indicatorilor de rezultat care împreună alcătuiesc indicatorii tehnico-economici asumați de autoritatea/entitatea contractantă la momentul pregătirii și lansării procedurii de atribuire.

- (2) Valoarea cumulata a tuturor modificarilor contractului realizate in conditiile prevazute de art. 221 alin.(1) lit.b) si lit. c) din Legea nr.98/2016, respectiv art. 237 si art. 238 din Legea nr. 99/2016, nu poate depasi pragul de 50% din valoarea contractului initial.
- (3) Atât în cazul modificărilor contractului realizate în condițiile prevăzute de art. 221 alin.(1) lit.b) si lit. c) din Legea nr.98/2016 și respectiv art. 237 si art. 238 din Legea nr. 99/2016, pragul valoric reprezintă raportul dintre valoarea produselor/lucrărilor sau serviciilor suplimentare/adiționale și valoarea contractului inițial. Atunci când pretul contractului este ajustat prin actualizare, pragul valoric de majorare de maxim 50% se va raporta la valoarea ajustata a contractului.
- (4) Cheltuielile suplimentare rezultate ca urmare a încadrării în prevederile art. 221 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 98/2016, respectiv în prevederile art. 237 și 238 din Legea nr. 99/2016, nu reprezintă "cheltuieli diverse și neprevăzute", așa cum sunt acestea stabilite prin cap. I secțiunea a 5-a din anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, autoritatea/entitatea contractantă având obligația revizuirii devizului general, așa cum este prevăzut la pct. 5.3 din anexa nr. 6 din hotărârea menționată, precum și modificarea listei de investiții pentru obiective noi sau în continuare, dacă este cazul, în vederea asigurării sursei de finanțare pe categorii și articole bugetare în conformitate cu prevederile Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.
- (5) Dacă impactul modificărilor contractului realizate in conditiile prevazute la art. 221 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 98/2016, respectiv la art. 237 și 238 din Legea nr. 99/2016, conduce la o mărire a prețului contractului, autoritatea/entitatea

contractantă va încheia, din motive de angajament legal, un act adițional cu contractantul.

- (6) Valoarea celorlalte modificări premise ale contractului nu au impact asupra procentului de 50% prevăzut de art. 221 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 98/2016, respectiv în prevederile art. 237 și 238 din Legea nr. 99/2016.

Sectiunea a 3-a - Modificare cu valoare scazută

ART. 7

- (1) Fără a exista nevoia de a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute pentru încadrarea ca modificare substanțială la art. 221 alin. (7) lit. a) – d) din Legea nr. 98/2016, respectiv art. 241 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, o modificare a contractului va fi considerată permisă dacă sunt îndeplinite condițiile cumulative prevăzute la **art. 221 alin. (1) lit. f)**, din Legea nr. 98/2016, respectiv modificarea nu aduce atingere caracterului general al contractului sau al acordului-cadru în baza căruia se atribuie contractul subsecvent și valoarea modificării este mai mică decât:
- a) pragurile corespunzătoare prevăzute la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, respectiv la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 99/2016;
și decât
 - b) 10% din prețul contractului inițial, în cazul contractelor de achiziție publică de servicii sau de produse și al contractelor sectoriale de servicii sau de produse, sau 15% din prețul contractului inițial, în cazul contractelor de achiziție publică de lucrări și al contractelor sectoriale de lucrări.
- (2) De regulă, modificările cu valoare scăzută menționate la alin. (1) pot fi determinate de împrejurări precum :
- a) necesitatea implementării unor optimizări în legătură cu obiectul contractului;
 - b) introducerea de noi produse/servicii/produse similare cu cele ce fac obiectul contractului inițial;
 - c) adaptarea proiectului tehnic la realitatea din teren (schimbări ale cotelor, pozițiilor și/sau dimensiunilor unor lucrări) inclusiv schimbări de soluții tehnice punctuale;
 - d) necesitatea suplimentării produselor/serviciilor/lucrărilor ce fac obiectul contractului.

- (3) În cazul în care se efectuează mai multe modificări supuse prevederilor art. 221 alin. f) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv prevederilor art. 241 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, modificarea trebuie evaluată pe baza valorii cumulate nete a modificărilor succesive. Această prevedere înseamnă că limitările valorice/procentuale se aplică valorii cumulate a tuturor modificărilor cu valoare scăzută și nu fiecărei modificări în parte.
- (4) Întrucât modificarea realizată în condițiile art. 221 alin. f) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv prevederilor art. 241 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, conduce la o mărire a prețului contractului, autoritatea/entitatea contractantă va încheia, din motive de angajament legal, un act adițional cu contractantul.
- (5) Atunci când prețul contractului este ajustat prin actualizare, pragul valoric de majorare de maxim 10% /15% se va raporta la valoarea ajustată a contractului.
- (6) Valoarea monetară asociată plafoanelor de la alin. (1) se va avea în vedere în contextul stabilirii valorii estimate ce stă la baza alegerii procedurii de atribuire a contractului inițial, atunci când se constată că aceasta este situată în apropierea pragurilor stabilite la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, respectiv la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, fără a fi însă inclusă în valoarea estimată a contractului publicată în SEAP/JOUE sau în prețul contractului.

Sectiunea a 4-a - Modificări nesubstanțiale

ART. 8

- (1) O modificare va fi considerată nesubstanțială în conformitate cu prevederile art. 221 alin. (1) lit. e) și alin. (7) din Legea nr. 98/2016, respectiv art. 240 alin. (2) și (3) din Legea nr. 99/2016, atunci când se îndeplinesc, în mod cumulativ, următoarele condiții:
- a) modificarea nu introduce condiții care, dacă ar fi fost incluse în procedura inițială de atribuire, ar fi permis selectarea altor candidați decât a celor selectați inițial sau alegerea unei alte oferte decât a celei declarate câștigătoare ori ar fi permis și participarea altor operatori economici la procedură;

- b) modificarea nu schimbă echilibrul economic al contractului de achiziție publică/sectorial/acordului-cadru în favoarea contractantului inițial într-o manieră care nu a fost prevăzută în contractul inițial;
 - c) modificarea nu extinde/reduce în mod considerabil domeniul/obiectul contractului de achiziție publică/sectorial/acordului-cadru;
 - d) contractantul inițial nu este înlocuit în alte condiții decât cele prevăzute ca urmare a unei clauze de revizuire sau a unei opțiuni stabilite de autoritatea/entitatea contractantă în contractul inițial.
- (2) Modificarea unui contract este considerată *nesubstanțială* în sensul alin. (1) atunci când prin modificarea realizată contractul sau acordul-cadru nu prezintă caracteristici care diferă în mod substanțial de cele ale documentului inițial, cum ar fi:
- a) Introducerea de către operatorul economic a unui nou subcontractant în timpul implementării contractului, chiar dacă această posibilitate nu a fost prevăzută și detaliată în oferta depusă în cadrul procedurii de atribuire a contractului inițial;
 - b) Modificarea succesiunii fazelor de realizare a unor activități, fără a afecta celelalte clauze contractuale cum ar fi termene de finalizare a contractului/etc;
 - c) Modificarea persoanei asociatului, din cadrul unei asocieri în participație, desemnat să încaseze prețul contractului în cazul deschiderii insolvenței împotriva acestuia din urmă;
 - d) Modificarea liderului asocierii prin preluarea acestei calități de către unul din membrii asocierii și/sau modificarea componenței inițiale ale asocierii prin preluarea atribuțiilor unui/unor membrii de către restul asociaților;
 - e) Ajustarea pretului contractului *intr-o situație imprevizibilă*, dacă aceasta este strict necesară pentru acoperirea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului. Prin situație imprevizibilă se înțelege un eveniment care, fără a intra în sfera forței majore, nu putea fi prevăzut în momentul depunerii ofertei, fiind mai presus de controlul părților contractante, care nu se datorează greșelii sau culpei acestora și care are ca efect crearea unei disproporții de prestații între părți, afectând interesele comerciale legitime ale uneia dintre acestea.
- (3) În situația prevăzută la alin. (2) lit. a) cu privire la implicarea de noi subcontractanți pe durata executării contractului, autoritatea contractantă va avea în vedere ca nominalizarea acestora să nu reprezinte o modificare substanțială a contractului de

achiziție publică, respective verificând dacă modificarea în cauză îndeplinește următoarele condiții cumulative:

- a) introducerea unui nou subcontractant nu are impact asupra îndeplinirii criteriilor de calificare/selecție sau în privința aplicării criteriului de atribuire raportat la momentul evaluării ofertelor;
 - b) introducerea unui nou subcontractant nu modifică prețul contractului dintre autoritatea contractantă și contractant;
 - c) introducerea unui nou subcontractant este strict necesară pentru îndeplinirea contractului de achiziție publică;
 - d) prin introducerea unui nou subcontractant nu este schimbat caracterul general al obiectului contractului de achiziție publică, fapt ce presupune că scopul contractului, precum și indicatorii principali ce caracterizează rezultatul respectivului contract rămân nemodificați.
- (4) În sensul alin. (1) o modificare nesubstantială poate fi modificarea în cazul unui contract de lucrări la nivelul căruia se înlocuiește intrarea principală care era prevăzută inițial cu o ușă cu un preț contractual de 300 u.m. cu 2 intrări adiacente cu 2 uși de alt tip, cu preț de 200 u.m. fiecare. Valoarea acestei modificări este de + 100 u.m.
- (5) În sensul alin. (4) fiecare modificare de preț va fi calculată pe baza unor prețuri similare din contract, cu adaptările de rigoare. Dacă nu există prețuri similare pentru calcularea modificării, acesta se va calcula potrivit costului rezonabil de execuție a lucrării, luând în considerare orice aspect relevant care reflectă consumurile de materiale, manoperă, utilaj și/sau transport necesare, după caz, la care se adaugă un profit rezonabil. Caracterul rezonabil va fi evaluat în raport cu bunele practici general acceptate în sectorul respectiv de activitate, astfel încât să reflecte faptul că achiziția lucrărilor suplimentare, ce fac obiectul modificării, s-a făcut în condiții de eficiență economică și socială, obținându-se nivelul de calitate necesar, la un preț ce nu depășește pe cel mediu existent pe piața de profil în cauză.
- (6) Implementarea modificărilor nesubstanțiale pe parcursul execuției contractului, în cazul în care se face în limita valorii la care contractul a fost semnat, se formalizează prin înscrisuri, cum ar fi, fără a se limita la dispoziții de șantier, note de renunțare, note de comandă suplimentară, ce documentează toate aspectele respectivei modificări,

inclusiv prețuri unitare, cantități, precum și argumentele cu privire la necesitatea și oportunitatea realizării.

- (7) În cazul în care o modificare nesubstanțială conduce la o mărire a prețului final/total al contractului, autoritatea/entitatea contractantă va încheia, din motive de angajament legal, un act adițional cu contractantul, având drept scop îndeplinirea celor 4 faze ale execuției bugetare, reglementate de prevederile Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1.792/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale, cu modificările și completările ulterioare, unde valoarea angajamentului legal trebuie să nu depășească valoarea creditului de angajament.
- (8) În procesul de exprimare a valorii modificării în termeni monetari, anterior aprobării acesteia, autoritatea/entitatea contractantă va documenta și justifica metodele folosite, cu respectarea principiilor bunei gestiuni financiare.

Sectiunea a 5-a - Ajustarea pretului contractului

ART. 9

- (1) În vederea ajustării prețului contractului, autoritatea/entitatea contractantă va introduce atunci când durata contractului depășește 24 de luni, dacă nu există o altă prevedere legală contrară atât în documentația de atribuire cât și în contract o clauză de actualizare a prețului contractului, cât mai bine adaptată la complexitatea contractului și la elementele componente ale pretului oferit; totodată, la nivelul clauzei de actualizare se va menționa și momentul de la care ajustarea devine aplicabilă.
- (2) Ajustarea prețului contractului/acordului-cadru în baza unei clauze de actualizare expres prevăzută în documentele achiziției reprezintă expresia unei acțiuni de aplicabilitate directă și nemijlocită a clauzelor contractului, care se realizează în baza prevederilor art. 221 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 236 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere evoluția indicilor de preț

pentru elemente constitutive ale ofertei, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului.

- (3) Orice ajustare a prețului contractului, conform modalității de calcul prevăzută în clauza de actualizare, va avea la bază indicii de preț/cost și/sau prețurile de referință, definiți în contract de către autoritatea/entitatea contractantă, care va include inclusiv sursa și ponderea acestora.
- (4) Autoritatea/entitatea contractantă, în funcție de natura și complexitatea contractului, precum și în funcție de elementele componente ale pretului oferat, atunci când introduce clauze de actualizare/revizuire a pretului, poate utiliza, fără a fi limitative, una din următoarele formule/modalități:
- a) ajustarea valorii contractului să se efectueze ținând cont de evoluția indicelui anual al prețurilor de consum în anul curent față de anul precedent (sau alt an ales ca perioadă de referință) sau de rata medie anuală a inflației calculată pentru anul precedent ajustării și publicată de Institutul Național de Statistică, se pot avea în vedere următoarele formule:

Formulele de calcul pentru actualizarea unor valori utilizând Indicele Preturilor de Consum (IPC)

$$A = \frac{\text{Suma inițială de actualizat} * \text{IPC}}{100}$$

sau

$$B = \frac{\text{Suma inițială de actualizat} * \text{Rata Inflației}}{100} + \text{Suma inițială de actualizat}$$

Mentionăm că indiferent de metoda de calcul folosită, rezultatul actualizării este același deoarece **Rata Inflației = IPC - 100**

- b) ajustarea valorii contractului de produse ale căror prețuri sunt reglementate, cum ar fi medicamente, să se efectueze prin utilizarea unei formule de actualizare a prețului inițial oferat prin aplicarea la prețul actualizat din catalogul CANAMED a unui coeficient de ajustare rezultat din raportul celor două prețuri, respectiv cel oferat și cel existent în CANAMED la momentul ofertării;
- c) ajustarea contractului de lucrări, în funcție de complexitate și natura contractului, recomandabil să se folosească formula polinomială prevăzută în H.G. 1/2018, luând în considerare faptul că în cazul contractelor de lucrări pentru care nu există obligația respectării prevederilor acestui act normativ, aceasta poate fi adaptată, inclusiv prin

eliminarea unor elemente de cost care nu prezintă relevanță în raport cu natura și obiectul contractului;

$$A_n = a_v + m * M_n / M_o + f * F_n / F_o + e * E_n / E_o,$$

unde:

- "A_n" este coeficientul de ajustare care urmează a fi aplicat valorii de contract estimate pentru lucrările realizate în luna "n" (sumele aferente punctului (a) din subclauza 50.1 [Situția de Lucrări], exclusiv lucrările evaluate pe baza Costului sau a prețurilor curente);
- "a_v" este un coeficient fix și reprezintă valoarea procentuală a plății în avans față de Prețul Contractului;
- "m", "f", "e" sunt coeficienți care reprezintă ponderea estimată a fiecărui element relevant de cost în execuția Lucrărilor. Elementele de cost reprezintă resurse relevante cum ar fi forța de muncă, utilaje și materiale;
- "F_n", "E_n", "M_n" sunt indicii curenți de preț/cost sau prețurile de referință pentru luna "n", exprimați în moneda Contractului, după cum sunt aplicabile la data cu 60 de zile înainte de ultima zi a lunii "n". Indicii de preț sau prețurile de referință sunt aferente elementelor de cost relevante;
- "L_o", "E_o", "M_o" sunt indicii de preț/cost de bază sau prețurile de referință, exprimați în moneda Contractului, aplicabile la Data de Referință.

Indicii de preț/cost și/sau prețurile de referință, inclusiv sursa acestora și orice informație necesară pentru a determina cu certitudine definiția lor, precum și ponderea acestora vor fi stabiliți de către Beneficiar în tabelul datelor de ajustare din Acordul Contractual. Se va verifica următoarea ecuație: $a_v + m + f + e = 1$.

În cazul în care un indice de preț/cost curent sau un preț de referință pentru luna respectivă nu este disponibil (sau valoarea lor nu este definitivă), se va folosi ultimul indice sau preț disponibil, iar ajustarea va fi recalculată atunci când indicele sau prețul va fi disponibil (respectiv când valoarea lor va deveni definitivă).

Sau

Conform formulei:

$$A_n = a_v + (1 - a_v) * I_n / I_o,$$

unde:

- "An" este coeficientul de ajustare care urmează a fi aplicat valorii de contract estimate pentru lucrările realizate în luna "n" (sumele aferente punctului (a) din subclauza 50.1 [Situția de Lucrări], exclusiv lucrările evaluate pe baza Costului sau a prețurilor curente);
- "av" este valoarea procentuală a plății în avans față de Prețul Contractului;
- "In" este indicele de cost în construcții - total publicat de Institutul Național de Statistică în Buletinul Statistic de Prețuri, la tabelul 15, aplicabil la data cu 60 de zile înainte de ultima zi a lunii "n". Valoarea aplicabilă a acestui indice pentru luna ianuarie 2017 este 113,8.
- "Io" este indicele de cost în construcții - total, aplicabil la Data de Referință.

d) ajustarea valorii contractului să se efectueze ținând cont de creșterea/diminuarea prețurilor unor materii prime/materiale/alte produse, care influențează prețul ofertei în raport cu prețurile prevăzute în ofertă, considerate prețuri de referință, cu condiția justificării acestora iar materiile prime/materialele în cauză au o pondere semnificativă la nivelul contractului iar prețurile au suferit creșteri ce depășesc nivelul inflației.

Varianta 1

Justificarea prețurilor resurselor materiale se realizează pe baza evoluției prețurilor, tarifelor în activitățile CAEN unde s-au înregistrat creșteri bruște mult peste media din economie sau indicelui de creștere a salariului minim.

Coeficientul de actualizare se poate aplica utilizând formula : $C(a) = (In / Io) - An$, unde :

C(a) - reprezintă coeficientul de actualizare;

In - reprezintă indicele compozit al prețurilor producției industriale cu bază fixă înregistrat în luna n, inclusiv eventuala creștere a salariului minim;

Io - reprezintă indicele compozit al prețurilor producției industriale cu bază fixă înregistrat aferent lunii de referință prevăzute în contract (dacă această dată de referință este prevăzută în contract) sau aferent lunii datei de ofertare (dacă data de referință nu este prevăzută în contract), la prima actualizare sau luna ultimei actualizări, inclusiv eventuala creștere a salariului minim;

An - reprezintă coeficientul de revizuire a prețurilor; An are valoarea 0 (zero) când se realizează doar actualizare.

Varianta 2 – alternativ la varianta 1

Pentru justificarea prețurilor resurselor materiale se va considera că prețurile din Oferta Contractantului au fost stabilite în baza condițiilor de prețuri și piață în vigoare la Data de Referință și sumele plătibile acestuia vor fi ajustate pentru creșterea/diminuarea indicilor de preț pentru elemente constitutive ale Ofertei, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat Prețul Contractului. Această ajustare poate fi determinată utilizând formula:

$A_n = a_v + (1 - a_v) * I_n / I_o$, unde:

" A_n " - reprezintă coeficientul de ajustare care urmează să fie aplicat valorii de contract estimate pentru lucrările realizate în luna " n " (*a se vedea H.G. nr.1/2018sumele aferente punctului (a) din subclauza 50.1 [Situația de Lucrări], exclusiv lucrările evaluate pe baza Costului sau a prețurilor curente*);

" a_v " reprezintă valoarea procentuală a plății în avans față de Prețul Contractului;

" I_n " reprezintă indicele de cost în construcții – total, publicat de Institutul Național de Statistică în Buletinul Statistic de Prețuri, la tabelul 15, aplicabil cu 60 de zile înainte de ultima zi a lunii " n ".

" I_o " reprezintă indicele de cost în construcții - total, aplicabil la Data de Referință.

- (1) Autoritatea/entitatea contractantă nu va efectua ajustarea prețurilor activitatilor/produselor care vor fi suportate din rezervele de implementare;
- (2) În cazul în care decontarea într-un contract se realizează în baza unor articole comasate, în care prețul unitar include materialele, manopera, utilajul și transportul, actualizarea componentelor prețului se realizează în baza devizelor analitice pe care le va depune executantul, odată cu solicitarea de actualizare a prețurilor;
- (3) Lipsa informațiilor la nivelul documentelor achiziției inițiale referitoare la modul concret de actualizare/revizuire a pretului conduce la imposibilitatea autorității/entității contractante de a ajusta pretul contractului în baza art. 221 alin.(1) lit.a) din Legea nr.98/2016, respectiv art. 236 din Legea nr.99/2016;
- (4) În cazul unor valori subunitare ale coeficientului de ajustare prețul contractului nu se modifică.

ART. 10

Autoritățile contractante publică în secțiunea dedicată din SEAP toate modificările contractelor de achiziție publică/acordurilor-cadru, astfel încât să rezulte durata și prețul revizuit la finalizarea sau încetarea acestora.

ART. 11

- (1) Ajustarea prevăzută la art. 8 alin. (2) lit. d) reprezintă modificare nesubstantială a contractului și se aplică chiar dacă în contract nu există clauze de ajustare și chiar dacă la nivelul documentelor achiziției s-a menționat că prețul este ferm, în următoarele situații, fără a se limita la acestea:
- a) modificări legislative sau acte administrative emise de către autoritățile publice care au ca obiect instituirea, modificarea sau renunțarea la anumite taxe/impozite locale, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului;
 - b) durata de derulare a procedurii de atribuire a contractului se prelungește, din motive ce exclud culpa ofertantului, peste durata maximă de întocmire a raportului procedurii;
 - c) durata de îndeplinire/executare a contractului se prelungește peste termenele stabilite inițial în respectivul contract, din motive care nu se datorează culpei contractantului. Ajustarea prețului contractului în acest caz, se aplică cu condiția ca operatorul economic să nu fi încasat contravaloarea actualizării costurilor cu titlu de daune-interese;
 - d) incapacitatea unuia sau mai multor furnizori declarați în ofertă de a mai furniza anumite produse ceea ce duce la obligarea contractantului de a schimba furnizorul și la înregistrarea de pierderi materiale în cazul în care furnizorul inițial nu ar fi schimbat.
- (2) Modificări ale normativelor tehnice după publicarea anunțului de participare/simplificat care influențează și impun redimensionarea elementelor oferite și prețului contractului, dacă nu au fost cuprinse ca și clauze de revizuire cu formula de ajustare, se încadrează în prevederile alin. (1) lit. a), cu condiția să nu conducă la modificare valorică mai mare de 50% din valoarea contractului inițial;
- (3) Modificarea salariului de bază minim brut pe țară, garantat în plată, sau după caz, salariului de bază minim brut pentru un anumit domeniu de activitate economică

aplicabil (denumite în continuare salariul minim), dacă nu a fost cuprinsă ca și clauze de revizuire cu formula de ajustare, se încadrează în prevederile alin. (1) lit. a), și presupune ajustarea valorii contractului prin modificarea tarifului mediu din oferta inițială (manopera) cu tariful mediu aferent salariului minim la momentul solicitării actualizării;

Exemplu de calcul:

Tariful mediu corespunzător salariului minim brut garantat în plată la data ofertei inițiale = 11 lei/oră

Tariful mediu ofertat inițial = 15 lei/oră;

Tariful mediu corespunzător salariului minim brut garantat în plată la data solicitării actualizării potrivit modificării legislative = 17,92 lei/oră

Ajustarea va fi de la 15 lei/oră la 17,92 lei/oră (cu impact la nivelul Formularului F3 din HG nr. 907/2016 și asupra altor cheltuieli directe și a cheltuielilor indirecte și Profit care se calculează procentual din totalul cheltuielilor directe – actualizate ca urmare a modificării tarifului pentru manopera)

(4) Ajustarea pretului contractului conform prevederilor alin. (1) lit. b) se va realiza prin act adițional la acesta, la solicitarea contractantului, conform formulei:

Pretul ajustat = prețul ofertei x $V1 / V0$.

Se ia în considerare indicele de preț publicat de Institutul Național de Statistică relevant pentru domeniul din care contractul face parte. Valoarea indicelui la expirarea duratei maxime de întocmire a raportului procedurii se notează $V0$. Valoarea indicelui la data semnării contractului se notează $V1$;

(5) Pentru situația încadrării în prevederile alin. (1), lit. c) formula de ajustare utilizată poate fi:

$A_n = a_v + (1 - a_v) * I_n / I_o$, unde:

„ A_n ” reprezintă coeficientul de ajustare care urmează a fi aplicat valorii de contract estimate pentru lucrările realizate în luna „ n ”;

„ a_v ” reprezintă valoarea procentuală a plății în avans față de Prețul Contractului;

„ I_n ” reprezintă indicele de cost în construcții - total publicat de Institutul Național de Statistică în Buletinul Statistic de Prețuri, la tabelul 15, aplicabil la data cu 60 de zile înainte de ultima zi a lunii „ n ”;

„ I_o ” reprezintă indicele de cost în construcții - total, aplicabil la Data de Referință;

- (6) În cazul unor valori subunitare ale coeficientului de ajustare prețului contractului nu se modifică;
- (7) Autoritatea/entitatea contractantă poate aplica/utiliza simultan în cadrul aceluiași contract/acord-cadru una sau mai multe modalități/formule de ajustare.

CAPITOLUL III- Rezerve de implementare

ART. 12

- (1) Rezerva de implementare este constituită din sume stabilite ca suma fixă nominală, nemodificabilă la nivelul formularului de propunere financiară ce face parte din documentația de atribuire aferentă procedurii de atribuire a respectivului contract, destinate pentru a acoperi acele activități care sprijină îndeplinirea obiectivelor principale ale contractului, respectiv operațiuni auxiliare și/sau care țin de logistică;
- (2) Rezerva de implementare nu poate fi utilizată pentru acoperirea altor categorii de costuri decât cele pentru care a fost destinată;
- (3) Decontarea se face numai dacă au fost descrise la nivel general prin documentația de atribuire a contractului inițial categorii de cheltuieli/costuri care pot fi suportate din rezerva de implementare, iar contractantul demonstrează autorității/entității contractante faptul că sunt de această natură, fiind totodată necesare pentru îndeplinirea obiectului contractului în cauză și se încadrează în prețurile aferente unor activități/articole similare prevăzute în contract sau reprezintă prețul pieței. De asemenea, contractantul trebuie să supună aprobării autorității/entității contractante realizarea operațiunilor/activităților în cauză, înainte de a fi angajată cheltuiala, iar realitatea respectivelor cheltuieli trebuie să poată fi demonstrată prin facturi și documente de plată doveditoare între contractant și prestatorul/furnizorul acestora;
- (4) Un element particular în special în ceea ce privește implementarea contractelor de lucrări este cel referitor la modul în care se vor executa și deconta operațiunile/activitățile ce pot fi considerate conexe obiectului principal al contractului, putând fi asimilate cu cele descrise la art. XI din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2016 privind unele măsuri de eficientizare a implementării

proiectelor de infrastructură de transport, unele măsuri în domeniul transporturilor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare. Pentru aceste operațiuni/activități, a căror necesitate este certă, dar nu se pot determina cu exactitate, la momentul pregătirii procedurii de atribuire a contractului, cantitățile și toate detaliile calitative ce vor guverna execuția acestora, se recomandă autorității/entității contractante să aloce o valoare maximală drept "rezervă de implementare", aceasta fiind diferită de conceptul de "cheltuieli diverse și neprevăzute", având în vedere că:

- a) sumele aferente se introduc de către autoritatea/entitatea contractantă la nivelul formularului aferent elaborării propunerii financiare, ca sumă fixă nominală, nemodificabilă, sau ca procent ce urmează a fi aplicat de ofertanți la cheltuielile aferente investiției de bază, fiind incluse, totodată, în valoarea estimată a achiziției. Astfel, propunerea financiară ce trebuie întocmită de ofertanți va conține o linie bugetară distinctă, dedicată anumitor articole/elemente (ce pot lua, spre exemplu, forma unor tipuri de lucrări specializate și/sau procurarea și instalarea unor echipamente) evidențiate la nivel general, având în vedere că necesitatea procurării acestora nu se află sub controlul vreuneia dintre părțile contractului, neputându-se anticipa frecvența apariției în practică, precum și fiecare articol de deviz incident;
- b) sumele în cauză nu pot fi folosite altfel decât pentru articolele/elementele pentru care au fost destinate inițial;
- c) decontarea se va face conform clauzelor de revizuire ce au fost prevăzute de la început în contract și care specifică modul de stabilire a prețurilor articolelor/elementelor pentru care a fost constituită "rezerva de implementare".

CAPITOLUL IV- Modificări substanțiale

ART. 13

- (1) Cu excepția modificărilor permise ale contractului descrise la cap. II, de fiecare dată când apare necesitatea efectuării unei modificări contractuale autoritatea/entitatea contractantă va verifica dacă se îndeplinește cel puțin una dintre condițiile prevăzute de art. 221 alin. (7) lit. a) – d) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu

modificările și completările ulterioare, respectiv ale art. 240 alin. (3) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare.

- (2) Orice modificare substanțială a condițiilor contractului inițial este asimilată unui nou contract care trebuie supus unei noi proceduri de atribuire, pentru a se evita afectarea condițiilor inițiale ale competiției. Condițiile inițiale ale competiției nu se referă doar la preț, ci și la alte elemente, cum ar fi, caracteristicile produselor/serviciilor/lucrărilor achiziționate, volumul lucrărilor, durata acestora, procesul tehnologic și altele asemenea, care duc la modificarea indicatorilor performanță și calitate, respectiv a indicatorilor de rezultat.
- (3) În cazul unei modificări substanțiale, autoritatea/entitatea contractantă are obligația să atribuie un nou contract pentru activitățile rămase de executat (sau, după caz, doar pentru lucrările/serviciile/produsele aferente modificării substanțiale, în condițiile în care acestea pot fi executate independent de contractul inițial) printr-o procedură de atribuire.
- (4) În cazuri excepționale, definite la art. 104 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la art. 117 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, procedura de atribuire prevăzută la alin. (3) este de negociere fără publicare prealabilă a unui anunț de participare. Condițiile pentru aplicabilitatea procedurii de negociere fără publicare prealabilă a unui anunț de participare sunt de strictă interpretare.

ART. 14

- (1) În conformitate cu principiul asumării răspunderii, prevăzut la art. 2 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la art. 2 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, argumentarea încadrării în situațiile în care contractele pot fi modificate fără organizarea unei noi proceduri de atribuire, respectiv luarea deciziei cu privire la tratarea unei modificări drept una dintre tipurile menționate în tabelul de la art. 1 alin. (4) intră în responsabilitatea exclusivă a autorității/entității contractante, care trebuie să fie în măsură să justifice respectarea prevederilor legale incidente, având în vedere că aceasta deține toate informațiile legate de situația de fapt și de drept care determină necesitatea și oportunitatea respectivei modificări.

CAPITOLUL V- Modificarea contractelor/acordurilor-cadru atribuite în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006

ART. 15

Legislația aplicabilă contractelor de achiziție publică/sectorială încheiate după intrarea în vigoare a Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a Legii nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a finalizării unei proceduri de atribuire inițiate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește în conformitate cu prevederile art. 236 din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale art. 253 din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu principiile care guvernează aplicarea legii în timp, consacrate prin art. 15 alin. (2) din Constituția României, republicată, și art. 6 alin. (1) și (5) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare.

ART. 16

- (1) Încheierea și modificarea contractelor de achiziție publică/sectorială după data intrării în vigoare a Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a Legii nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a finalizării unor proceduri de atribuire inițiate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, se fac cu respectarea tuturor cerințelor și a condițiilor stabilite în documentațiile de atribuire aferente procedurilor de atribuire respective, documentații care au fost elaborate cu respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, și a normelor metodologice de aplicare a acesteia.
- (2) În sensul prevederilor alin. (1), situațiile juridice născute în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, precum și efectele acestora,

inclusiv cele care se produc după intrarea în vigoare a Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a Legii nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, sunt supuse prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 17

În aplicarea prevederilor art. 6 alin. (5) din Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, contractelor de achiziție publică/sectorială încheiate după data intrării în vigoare a Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a Legii nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a finalizării unor proceduri de atribuire inițiate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, le sunt incidente dispozițiile Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale Legii nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, doar în ceea ce privește actele/acțiunile neefectuate încă și modificările contractuale care vor interveni pe parcursul derulării contractelor.

ART. 18

- (1) În cazul unei proceduri de atribuire inițiate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, la care încheierea contractului de achiziție publică/sectorială s-a realizat după data intrării în vigoare a Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a Legii nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, ajustarea prețului, chiar dacă **nu a fost precizată** atât în documentația de atribuire, cât și în contractele respective, prin clauze speciale în acest sens, este permisă sub condiția respectării prevederilor art. 221 alin. (1) lit. e) coroborate cu prevederile art. 236 alin. (3) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale art. 240 alin. (2) coroborate cu prevederile art. 253 alin. (3) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, după caz. Prevederile din cap. III din prezenta instrucțiune se vor aplica în mod corespunzător;

(2) În situația descrisă la alin. (1) sunt aplicabile și prevederile art. 164 alin. (4) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv prevederile art. 158 alin. (4) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 394/2016, cu modificările și completările ulterioare, în condițiile în care circumstanțele care determină actualizarea prețului, conform art. 7 din prezenta instrucțiune, survin ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a Legii nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 19

În cazul unei proceduri de atribuire inițiate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, la care încheierea contractului de achiziție publică/sectorială s-a realizat după data intrării în vigoare a Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a Legii nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, ajustarea prețului, în situația în care **a fost precizată** atât în documentația de atribuire, cât și în contractele respective, prin clauze speciale în acest sens, este permisă sub condiția respectării prevederilor art. 221 alin. (1) lit. a) coroborate cu prevederile art. 236 alin. (3) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 164 alin. (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale art. 236, coroborate cu prevederile art. 253 alin. (3) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 158 alin. (2) și (3) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 394/2016, cu modificările și completările ulterioare, după caz. Prevederile cap. II din prezenta instrucțiune se vor aplica în mod corespunzător.

ART. 20

- (1) În oricare dintre situațiile prevăzute la art. 15 alin. (1) și la art. 16, prețul contractului poate fi ajustat doar în măsura strict necesară pentru acoperirea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului;
- (2) În cazurile în care autoritatea/entitatea contractantă aplică ajustarea prețului contractului ca urmare a prelungirii procedurii de atribuire peste perioada preconizată inițial, modalitatea de ajustare poate fi definită după cum urmează:

- a) autoritatea/entitatea contractantă verifică dacă durata de aplicare a procedurii de atribuire a fost prelungită peste perioada preconizată din motive ce exclud culpa ofertantului. Perioada preconizată inițial este perioada de valabilitate a ofertei stabilite prin fișa de date, calculată în zile începând cu termenul-limită de depunere a ofertelor. Durata de aplicare a procedurii este perioada calculată în zile între termenul-limită de depunere a ofertelor și semnarea contractului;
- b) autoritatea/entitatea contractantă consideră indicele de preț publicat de Institutul Național de Statistică relevant pentru domeniul din care contractul face parte. Valoarea indicelui la expirarea perioadei preconizate inițial se notează V0. Valoarea indicelui la data semnării contractului se notează V1;
- c) actualizarea prețului se va realiza fie o dată cu semnarea contractului/acordului cadru de achiziție publică/sectorială, fie prin act adițional la acesta, conform formulei: Pretul ajustat = prețul ofertei x V1 / V0.

CAPITOLUL VII- Dispoziții finale

ART. 21

- (1) Prezenta instrucțiune se aplică procedurilor de atribuire și contractelor/acordurilor-cadru de achiziție publică/sectorială inițiate sau aflate în derulare la data intrării în vigoare a acesteia, în limitele și cu respectarea prevederilor legale aplicabile;
- (2) Exemplificările care se regăsesc precizate în prezenta instrucțiune nu au un caracter limitativ în practica în domeniu, având caracter orientativ.

ART. 22

La data publicării prezentei instrucțiuni în Monitorul Oficial al României, Partea I, se abrogă:

- Instrucțiunea nr. 3/2017 privind modificările contractului de achiziție publică/contractului de achiziție sectorială/acordului-cadru și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale;
- Instrucțiunea nr. 2/2018 privind ajustarea prețului contractului de achiziție publică/sectorială, așa cum a fost modificată și completată prin Instrucțiunea președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1/2019.

ART. 23

Prezenta instrucțiune se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data publicării.

**Președintele Agenției Naționale pentru Achiziții Publice,
Eugen Ștefan Cojoacă**